

BREDASCHÉ

Staat-, Letterkundig en

NIEUWS

Zondag en Maandag

COURANT.

Wetenschappelijk

BLAD,

5 en 6 Augustus.

Frankrijk.

PARIS, den 2den Augustus.

Gisteren avond is de koninklijke Schak te Parijs aangekomen. Heden morgen heeft hij zich naar Neuilly begeven en aldaar een onderhoud met den Koning gehad.

De luitenant-generaal *Poncet* is den 23sten juli, te Montmercy-le Château, in het departement Jura, overleden.

Eergisteren is de oostenrijksche internuntius te Konstantinopel, baron *von Stürmer*, die zich eenigen tijd hier heeft opgehouden, over Weenen naar zijn post terug gekeerd. Vooraf werd hij door den Koning in een afscheidsgehoor ontfangen.

De minister van finantien heeft een besluit genomen, houdende aanmerkelijke wijzigingen in de overvaartsprijzen voor passagiers aan boord der stopbooten in diep tot op de vaart door de Middellandsche zee; de prijs voor de eerste plaats is met 15 pCt., voor de tweede en derde met 25 en 30 pCt., verminderd geworden.

De stoombestuur op de Boven-Seine is in de laatste jaren zoo verbeterd, dat er onder anderen te Melun thans dagelijks een stoomboot afvaren, terwijl voor tien jaren eene enkele de kosten niet kon goedmaken.

De *Moniteur* houdt heden een brief van den scheepkapitein *Dumont d'Urville*, aan den minister van marine gezigt en gedagtekend den 10 april II., van de reede van la Conception, op de kust van Chili.

Den 15den januari hadden de beide schepen der expeditie op 58° suider breedte de eerste ijsbergen ontmoet; den 21sten waren zij geheel door het ijs tegengehouden, 'twelk zich, zoover het oog strekte, van uit het zuidwesten naar het noordoosten uitstrekte; van afstand tot afstand zag men ijsbergen die een hoogte van 150 a 200 voeten hadden. Den 2den februari was de expeditie terugwaarts van de eilanden *Ockney* gekomen; den 5den waren de schepen geheel in het ijs besloten en schenen voor een onafzienbare tijd te dier plaats te zullen moeten verblijven, maar een op den 6den februari opgekomen gedachte wind, stelde de schepen in staat om de twee uren die hen van de vrije zee afgesloten hielden door te breken en verder te komen. Men voer nu westwaarts; de geographische ligging der eilanden *Ockney* werd opgenomen, almede het oostelijk gedeelte van de Nieuw-Schotlandsche eilanden, en belangrijke mislagen daarin verbeterd. In die streken, tusschen den 63 en 64sten graad breedte, ontdekte men, over eene uitgestrektheid van bijna 180 mijlen, de kust van tot heden nog geheel onbekende landstreken. Den 7den maart werden de Australische landen verlaten en werd men tevens van het ijs bevrijd, waarmede men sedert den 15den januari gestadig had moeten worstelen. Deze vaart, de eerste van dien aard door franschen ondernomen, was over het geheel zeer moeijelijk geweest. Aan boord van de *Zélée* had zich de scheurbuik geopenbaard, 't welk naderhand ook tot de *Astrolabe* oversloeg. Nabij la Conception telde de *Zélée* reeds 40 lijders aan die noodlottige kwaal, waaraan zeven of acht op het uiterste lagen; een schepeling was er aan overleden. Aan boord der *Astrolabe* waren 15 lijders, terwijl de kwaal op beide schepen zich ook onder de staven begon te openbaren. Al de zieken waren aan land gebragt en werden in een gehand lokaal verpleegd.

De la Conception lag het engelsch fregat *Président*, aan boord waarvan de commandant over de statie van het westelijk Amerika, de schout-bij-nacht *Ross*, zich bevond; voorts waren er verscheidene fransche walvischvaarders.

Het telegraphisch berigt eergisteren door den *Moniteur* omtrent de inneming van Salona medegedeeld, vindt men heden in de avondbladen nader bevestigd. Dezelven deelen de volgende, langs eenen buitengewonen weg ontvangene tijding mede:

Den 24sten H. is de baron *de Meer*, aan het hoofd van zijn leger te Salona binnengekomen, nadat hij de karlistische magt onder bevel van den graaf van *España* had vernield. De karlistische chefs *Sigarra*, *Castels* en anderen, hebben, met eenige officieren en soldaten, de wijk in het binnenschappelijk hotel genomen, en hebben onvermijdelijk in handen van den overwinnaar vallen. De baron *de Meer* had slechts 7,500 man bij zich, terwijl de tegenstandelingen 20,000 man sterk waren. Bijna de helft dier laatste zijn onder de slagen der christines gevallen.

Van de krijgswegelingen der beide hoofdlegeren in den optrek van Estella, almede uit Madrid, heeft men heden geene andere tijdingen ontvangen.

De maandelijksche vereening der fransche renten was heden ter beurze bijna ten einde geloopt. De binnenlandsche rente,

die bij den aanvang zijnde was, is daarop weder eenigzins achteruit gegaan; de 5 pCt. die tegas het einde der maand op 111,55 stonden, kwamen op 111,45 op de 3 pCt. van 81,05 op 80,95. In den aanvang der beurs, was er ook in de Spanische renten eenige rijting merkbaar; zij kwamen op 22½, doch daalden weder tot 22¼. Aan het den vorigen dag verspreid gerucht over het kwetsen van don *Carlos* voor Estella, sloeg niemand meer geloof. De notering was heden (2 Augustus): 5 pCt. 111,35; 3 pCt. 80,90; Nap. r. 99,20; Sp. *dojin* 22¼; Rom. L. 101½.

Duitschland.

FRANKFORT, den 1sten Augustus.

Volgens een bijzonder schrijven uit Dresden van den 27sten Juli, heeft Z. M. de Koning van Pruisen, op zijne terugreis van Töplitz naar Berlijn, bij de koninklijke Saksische familie, op Pillnitz, den 26sten het middagmaal gebruikt. De vorstin *von Liegnitz* was den 26sten uit Töplitz te Dresden aangekomen en zou den volgenden dag hare reis naar Berlijn voortzetten.

Z. Keiz. H. de aartshertog *Frans Karel*, die den 25sten te Pillnitz aangekomen is, was den 27sten des morgens weder over Töplitz naar Weenen vertrokken, waar hij nog vóór het vertrek van Keizer *Frans* naar Tyrol wenschte aan te komen.

De Kroonprinses van Pruisen zou den 28sten Juli, onder den naam van gravin *von Zollern*, uit Dresden, over Eger, naar München en Tegernsee vertrekken.

Aan een geacht blad wordt thans mede, onder dagteekening van den 27sten juli, uit deze rijkstad gemeld, dat den 25sten een koetsier bij den heer *von Rothschild* was aangekomen, met het berigt dat de grootvorst troonsopvolger van Rusland binnen eenige dagen alhier zou aankomen; derzelfde dag zijn hier een aantal kleindan voor den grootvorst uit Parijs aangekomen. Ook wordt, met betrekking tot de Pruisen, dat Z. M. Keizer *Wilhelm* in Wilsbaden komen zal.

Z. M. de koning van Beieren is den 26sten uit München naar de badplaats Brückenau vertrokken, alwaar zich onder anderen tegenwoordig ophoudt de staf-arts der Egyptische vloot Dr. *Max Koch*, uit Beieren, die zich door zijne reizen in het binnenland van Afrika eenen naam heeft gemaakt. — Vóór haar vertrek uit de beijersche hoofdstad, heeft H. M. de keizerin van Rusland met kwistige hand geschenken uitgedeeld, die den naam van waarlijk keizerlijke geschenken verdienen. Verscheidene heeren en dames van het hof, zijn door haar met kostbare dozen, ringen, spelden, horloges en echte ochemieren beschenken; na eene der voorstellingen welke Hoogstdezelve in de opera bijwoonde, zond H. M. aan de zangeres *Lulau* een paar oerfeterselen van brillanten, die eene aanzienlijke waarde hadden; een de hofbeambten werd door haar eene som van 700 gouden Napoleons toegewezen, enz.

Uit het zwitsersche kanton Walliserland schrijft men, dat, ter gelegenheid van nasporingen welke onlangs naar twee zoekgeraakte kinderen gedaan zijn, die men door roofdieren verscheurd waande, een overschrokken Alpenjager in eenen rotloof was doorgedrongen, waarin hij een ongemeen groot arende-nest gevonden had; gelukkig waren de ouders uitgevlogen en vond de onderzoeker, behalve de beenderen van dieren die tot voedsel gestrekt hadden, twee jonge koningsarenden, een van het mannelijk en een van het vrouwelijk geslacht, die slechts naar gissing zeven weken oud kunnen wezen, en thans reeds twee fransche voeten hoog zijn en eene vlugt van acht voeten hebben.

Uit Rome wordt van den 21sten juli geschreven: De tijdingen uit Spanje hebben hier op de aanhangers van D. *Carlos* een onaangenamen indruk gemaakt, die echter weldra genoegzaam uitgewischt is, sedert men regstreeksche berigten uit zijn hoofdkwartier ontvingen heeft, waarna men meer dan ooit vast besloten is om de regten van dezen vorst op de spaansche troon krachtig te ondersteunen. Zijne agenten zijn overal werkzaam om in vereeniging met verscheidene aanzienlijke geslachten, den lang gekoesterden wensch te verwezenlijken van namljk den pretendent door eenige italiaansche hoven erkend te zien. Men rekent er op, dat deze erkenning hem wezenlijk van nut sonde zijn en bovenal de erkenning van den H. Vader, die meer gewigt in de schaal van zijn lot zoude leggen, dan vele ondersteuning van elders. De laatste kaa onder de tegenwoordige omstandigheden echter bezwaarlijk verwacht worden, daar het hof van Rome, van het begin der bloedige rampsl af, zich wijselijk van alle bemoeijing in dezen onthouden heeft, en slechts bedacht is geweest om het heil der kerk in dezen verderfelijken worstelstrijd zoo mogelijk te versorgen. In hoe verre de inzichten van den H. Stoel bereikt werden, laten wij aan anderen ter beoordeeling over.

Aan den Paus zijn door den kardinaal *Palsacappa* dezer dagen de ontwerpen voorgelegd van een nieuw burgerlijk wetboek en van regt-vordering, welke de plaats zullen moeten bekleden van de in 1834 ingevoerde. Onder anderen wordt bij het laatstgenoemde ontwerp voorgesteld, om alleen bij de hoven van appel door drie regters uitspraak te laten doen, en bij de overige instantien slechts door één regter.

— Van Malta berigt men van den 14den juli, dat de beijersche prins *Max*, wiens vertrek darwaarts uit Egypte onlangs vermeld is, na op het genoemde eiland quarantaine te hebben gehouden, aldaar met veel onderscheiding ontvangen en aan boord der napsche pakethoot *San Wenefred* naar Napels vertrokken is.

— Volgens brieven uit Triest van den 24sten juli, had men aldaar van Malta berigt ontvangen, dat een deel van het daar liggend britsch eskader last gekregen had, om naar de aziatische kust onder zeil te gaan, ten einde de turksche en egyptische eskaders, zoodra die in zee gestoken zouden zijn, gade te slaan en te verhinderen dat dezelve handgemeen wierden.

Over Konstantinopel heeft men tot dusverre alleen vernomen dat de turksche vloot uitgelopen is, en dat de egyptische nog in de haven van Alexandrie lag. In een breedvoerig registerstrekkend schrijven uit laatstgemelde hoofdstad van den 6den der vorige maand wordt echter thans berigt, dat de vloot des Onderkoning ook gereed lag om uit te loopen, en dat men aldaar een vamenteffen dier scheepsmagten op de syrische kust vooraag. Even als in de jongste berigten uit Konstantinopel, zoo straalt ook in dit schrijven uit Alexandrie weder meerdere vrees door, dat de vrede in het Oosten niet bewaard zal kunnen worden. Het schijnt wel, dat de door den Sultan laatstelijke verordende krijgsvruchtige maatregelen, zoo als de versterking van zijn leger in Azie, de uitrusting der nog in de haven liggende oorlogsvaartuigen, enz., een gevolg zijn van eene uitvoerige nota, die, volgens het genoemde schrijven, door den Onderkoning aan het bestuur der Porte toegezonden zoude zijn, waarin hij, na eene opsomming van zijne aan de Porte bewezen diensten en van zijne grieven tegen haar, regtstreeks zijnen wensch te kennen geeft om door haar onafhankelijk te worden verklaard. Men zou op deze nota, die den besten diplomaat eene zou hebben aangedaan, geantwoord hebben, dat men er niet aan dacht om zijnen wensch te bevredigen, en dat men, in plaats daarvan, met den meesten ernst op de afdoening der achterstalligen moest aandringen; terwijl men zich, in geval van weigering ten deze, tot de bij den vrede van Kutahia voor de schatting borg gesproken hebbende mogendheden, Engeland en Frankrijk, zoude wenden, en den bijstand van Rusland des noods zoude inroepen. In weerwil dat het tegenwoordige oogenblik tot verwezenlijking van *Mehameds* oogmerk zeer ongunstig schijnt, meenden velen dat hij zou volharder, tot hij hetzelfde verwezenlijkt zag; ofschoon zijne positie veel haagchelijker was dan toen, hij, zes jaren geleden, het juk des Sultans poogde af te schudden, dewijl hij toen op Syrie kon rekenen en geene vestingen of oproerige onderdassen te bewaken had. Nieuw zou zoo veel door haar gewenscht worden, dan dat de Porte Rusland te hulp riep, daar hij zich dan van den bijstand van Engeland en Frankrijk overtuigd hield. De briefschrijver tracht voorts Englands en Frankrijks staatkunde in deze aangelegenheid te ontleden, en komt na alles tot de slotsom dat het *status quo* niet lang meer in het Oosten zou kunnen behouden worden.

— De jongste berigten die men te Triest uit Griekenland ontvangen heeft waren steeds van eenen zeer bevredigenden inhoud. Ten gevolge van de onlangs medegedeelde besparingen, koesterde men de verwachting, dat de schuldenlast, waaronder de jeudige grieksche staat gebukt gaat, van lieverlede verminderd zou kunnen worden. De nieuwe wet op de conscriptie vond algemeen bijval. — Men had de koningin in den jongsten tijd weinig te paard gezien, waarvan men opmaakte, dat zij zich in gezegende omstandigheden bevond.

N e d e r l a n d e n .

Breda, den 4den Augustus.

De troepen welke het eerste kamp bij Reijen hebben uitgemaakt, zijn heden voor het meerendeel uit hetzelfde opgebroken en naar de hun aangewezen garnizoenen en kantonnementen op marsch gegaan. Heden morgen is door onze vesting gekomen het 1ste bataillon der 18de afdeeling infanterie, gaande naar Bergen op Zoom, om aldaar garnizoen te houden met het 2de bataillon dier afdeeling, hetwelk morgen door deze stad passeren zal. De overige in het kamp van Reijen gelegen hebbende troepen begeven zich naar de volgende bestemmingen: de 7de afdeeling naar 's Hertogenbosch, de 10de afdeeling (twee bataillons) naar 's Gravenhage, de 2de afdeeling naar Nijmegen en Grave; de 17de afdeeling (3e bataillon) naar de Willemstad, terwijl de 1ste afdeeling bestemd is om, met twee kompagnien van het 2de bataillon, te Tilburg in bezetting te liggen; de twee overige kompagnien van hetzelfde zullen kantonnementen te Chaam, Alphen en Groot Zundert betrekken. Aanstaaenden maandag zullen de troepen voor het tweede kamp bestemd, aldaar aankomen.

— Men schrijft ons uit 's Gravenhage van gisteren:

— Z. K. H. de prins *Alexander* is heden middag ten een ure, uit Noord-Brabant, in deze residentie aangekomen.

— Naar men verneemt, heeft de kamer van beschuldiging geene termen aanwezig gevonden, om de zaak der voormalige commiesen en visiteurs van Rotterdam, die wegens verkorting van 's lands schatkist beschuldigd en vervolgd werden, naar het hof van assisen te versenden. Uit dien hoofde zijn zij, ten getale van tien, op vrije voeten gesteld.

— Aanstaaenden maandag zullen de laatste assisen voor het zuidelijk gedeelte der provincie Holland alhier een aanvang nemen. Voor

verre het grootste gedeelte, zullen er personen, die van onderscheidene ook bij herhaling en met wederstand gepleegde diefstallen worden beschuldigd, te regt staan. Den 15den zal de zaak van *T. van Kat*, en den 20sten die van *J. Mutton* dienen, beiden van poging tot moord beschuldigd.

— Sinds eenigen tijd wordt er met de toebereidselen tot het invoeren van het draagbare gas hier ter stede, druk voortgegaan. Welhaast zal deze nieuwe wijze van verlichting in deze residentie in werking komen. De nieuwe sociëteit op het Plein zal een der eerste gebouwen zijn, welke daarmede verlicht zullen worden. Naar men verzekert, zal de prijs van ieder licht, per uur, op drie oanten nederkomen. Het is te hopen, dat er algemeen gebruik van worde gemaakt en men de ijverige pogingen des ondernemers krachtadig bevordere."

— Bij besluit van Z. M. van den 21sten Julij 1838, Staatsblad n°. 24, is de onlangs te Amsterdam opgerigte naamloze maatschappij, aangegaan onder de benaming van de *Zee-rijsce Sociëteit*, bekrachtigd, en zijn de bedingen en voorwaarden, welke daarvoor bij openbare akte vastgesteld zijn, tevens goedgekeurd, doch met de bepaling, op verzoek der belanghebbenden in welgemeld besluit opgenomen, dat, in overeenstemming met art. 15 van het reglement, goedgekeurd bij koninklijk besluit van 1. December 1833 (Staatsblad n°. 60), en met wijziging in zoo verre van het vierde artikel der bedoelde statuten, het stemregt der deelhebbers in dier voege zal beperkt zijn, dat niemand hunner meer dan drie stemmen zal mogen uitbrengen, welke ook het getal zijner aandelen, nu of in het vervolg, zoude mogen wezen.

— Uit de genoemde openbare akte, welke op den 19den, 20sten en 21sten April 1838, te Amsterdam is verleden, blijkt, dat het doel der *Zee-rijsce Sociëteit* zich uitsluitend bepaalt tot het doen van verzekering tegen ongevallen; dat de maatschappij is aangegaan voor een tijdvak van tien jaren; en dat het kapitaal eene som bedraagt van *honderd duizend gulden*, verdeeld in twintig aandelen, ieder groot *vijf duizend gulden*, alle bij het teekenen der akte geplaatst, en waarop aanvankelijk door de deelhebbenden twintig ten honderd zal worden gestort. Onverminderd de bepaalde tijd van duur, zal de maatschappij moeten onthouden worden bij een verlies van veertig pCt. van het kapitaal, behoudens wederaanvulling van hetzelfde of voortzetting met het verminderde kapitaal, bijaldien daartoe de goedkeuring des Koninga wordt verkregen. Het maximum waarvoor door de sociëteit op ieder schip zal mogen worden geteekend, is bepaald op 12 pCt. van het maatschappelijk kapitaal. Het bestuur dezer maatschappij is opgedragen aan de heeren *B. W. van Straten* en *G. van der Voort*, als commissarissen, en *Hendrik Salm*, als directeur, allen te Amsterdam wonende.

— Door Z. M. is aan den heer *J. Burgers Winter* een eervol ontslag verleend als administrateur, bevestigd bij den raad van bestuur voor het burgerlijk pensioen-fonds.

— Naar men verneemt, heeft de luitenant *de Rade* klasse *O. A. Dijkshoek*, aan wien is opgedragen om eenige duikboten op elk van 's Rijks werven in het duiken met den duikertoestel te oefenen, zich van dezen last te Amsterdam en Willemsoord gekwaten en zijne verrichtingen thans uitgebreid tot de werven te Rotterdam, Helvoetsluis en Vlissingen.

— Door Directeuren van de Noord-Hollandsche en Vriessche Associaatie, te Harlingen, is bekend gemaakt, dat het, zoowel aan hen, als heeren ontvangers van boter te Londen, voldoende gebleken is dat de boter, per stoomboot en bij de grootste somerhite aangebragt, evenwel bij ontlossing in den besten staat is bevonden te zijn; en voorts, dat iederen Zaterdag een van hunne stoomschepen van de eerste klasse, van Harlingen naar Londen met goederen en passagiers vertrekken zal, en zo spoedig mogelijk, zoodra hunne schikkingen gemaakt zijn, tweemaal in iedere week, met nieuwe stoomschepen, expresselijk voor deze vaart gebouwd en ingerigt.

— Uit Amsterdam schrijft men van gisteren: "Men verneemt dat op Dinsdag den 7den augustus aanstaande de Hal op de Botermarkt alhier, tot het verkoopen van vleesch voor het publiek weder zal worden geopend. Wenschelijk ware het, dat deze zoo schoone voorvalstelijke instelling, op welke voortdurend bestaan en bloei zich alle andere plaatsen binnen dit rijk mogen beroemen, ook hier met het beste gevolg mogt worden bekroond."

— Te Rotterdam is, eergisteren, met het beste gevolg, op de werf de *Naarstigheid*, van stapel geloopt het voor rekening der heeren *Plietboom*, door de scheepsbouwmeesters *de Jong*, *Kortland* en *Anthony*, gebouwde fregatschip *Banca*, groot 800 tonnen. Onmiddellijk hierop is, op dezelfde werf, en voor dezelfde rekening, de kiel opgehaald voor een fregatschip van gelijke grootte, zullende den naam voeren van *Kenau Hasselaar*.

— Van den 30sten Julij, waartot heden verstrekt, dat Z. K. H. de koninklijke grootvorst-troonopvolger *de Vorst van Pruisen*, en reeds verscheidene avondpartijen ten hofte, *den 30sten*, had bijgewoond. Daarentegen was Z. M. koning *Willem* August sedert eenige dagen genoodzaakt geweest het bed te houden.

— De ongetrouwdheden waarvan Stockholm, ter nake van de veroordeeling des gewonen assessors *Crusenstolpe*, reeds tweemaal het tooneel geweest is, hebben zich, tegen de gekoesterde verwachting aan, den 21sten Julij, des avonds herhaald. Eene menigte volke heeft zich dien avond, onder oproerig geschreeuw, bijeengesameld, en zich, in weerwil der aanmaningen van de militaire magt, niet, of niet genoegzaam, verspreid. Een huis waaruit men met steenen op de door de straten rijdende dragonders wierp, is terstond beset geworden en zijn twee der zich daarin bevindende personen in bewaring genomen. In dien nacht hebben nog negentien andere inhechtenisnemingen plaats gehad. Den volgenden avond was de volke, op nog grooter, maar ging uiteen, zonder dadelijkheid te

plegen. Den 24sten is in het Stockholmsche regeringsblad, bij wiens uitgever door het volk de glazen zijn ingeworpen, eene proclamatie van den generaal-majoor *Möllerhjelm* verschenen, waarbij, op zware geldboete, bepaald wordt, dat alle huisdeuren van des avonds 10 tot des morgens 5 ure moeten gesloten blijven, dat kinderen noch arbeiders, zonder toestemming hunner ouders of meesters, op de straten zullen mogen verschijnen en dat ieder die, door de politie of militaire magt aangeropen of ondervraagd wordende, en de gevraagde opgaven weigerende, in verzekerde bewaring zal worden gesteld. — Een gedeelte der manschappen van de burgerwacht had geweigerd te patrouilleren, meenende zij hiertoe wel geroepen te wezen als de koning of zijn huis gevaar liep, maar niet om het buitensporig gemeen in bedwang te houden; met te huis te blijven en op zijne dienstboden en arbeiders te paasen, zoo men het laatste doel, volgens hunne meening, beter bereiken. — Berigten uit Lubeck houden, dat tot den 26sten de rust verder niet gestoord was.

— Men schrijft voorts uit Stockholm, dat, ten gevolge van het algemeen heerschende gebrek aan tarwe, bij koninklijk besluit van den 13den der vorige maand, bepaald is, dat de invoer van dat artikel, te rekenen van de dagteekening van dat besluit, tot ultimo Augustus, zal mogen plaats hebben tegen betaling van de helft der gewone rechten.

— In de eerste helft van dit jaar zijn 4,578 schepen, waaronder 411 nederlandsche, door de Sond gepasseerd, zijnde 647 minder dan in 1836, over hetzelfde tijdvak; alhoewel men in dit jaar reeds 60 nederlandsche bodems meer telt dan in 1837. Men schrijft deze vermeerdering toe aan het prijshouden der granen in de Nederlanden, waardoor de vraag naar schepen op de Oostzee voortduurt, en ook hebben de graanprijzen in de havens der Oostzee eene verhooging ondergaan in het vooruitzicht, dat de behoefte in Engeland en Frankrijk tegen het najaar zal toenemen. Men denkt dat de oogst in Rusland, door eenhoudende droogte, laat en middelmatig zal inkomen.

— Volgens bij het departement voor de nationale nijverheid ontvangen officiële berigten, zijn over de eerste zes maanden van het loopende jaar aangekomen in de havens van Rouen en Havre 18 nederlandsche schepen, met beenswart, kass, zink, hout en andere goederen; in de haven van Rochelle mede 18 nederlandsche schepen, met kaas en hout of in ballast; te Marseille, 13 schepen met kaas, graan en kolen of in ballast, en te Messina 4 nederlandsche bodems. — Uit laatstgenoemde havenplaats wordt gemeld, dat de zijdeoogst in Sicilië dit jaar middelmatig zoude zijn; hoewel de prijzen hooger staan dan in vroegere jaren; daarantoon belooften de graanoogst, de wijnstok en de olijfbloom, zeer gunstige resultaten.

— Uit de Havana heeft men hier te lande een bericht van den 13den der vorige maand ontvangen, volgens hetwelk door den kapitein-generaal aldaar was bekend gemaakt, dat iedere vrije kleurling welke met een schip op dat eiland aankwam, slechts zoo lang aan wal kon mogen blijven, als het schip op de reede verloftde, onder borgstelling van 2500, of anders in hechtenis werd gehouden, tot dat hij met hetzelfde schip kan vertrekken. Men schrijft voorts uit de Havanna, dat de verandering der regering op Cuba, tot dusverre, geen belangrijke veranderingen heeft voortgebracht.

Gisteren is te Brussel de burgemeester der stad, de heer *Rouppe*, die in moeilijke omstandigheden aan het hoofd van het bestuur stond, na eene ziekte welke eeral in de laatste dagen een bedenkelijk aansien had gekregen, overleden, door velen zijner landgenooten betreurd wordende. Men is bij 's mans overlijden reeds terstond bedacht geweest om hem een monument te stichten.

— Te Brussel had zich een gerucht verspreid, dat het bekend lid van de kamer der vertegenwoordigers, *Dumortier*, naar Londen zou gezonden worden, om er de onderhandelingen bij te wonen. Hij zelf scheen die meening zich wel te willen laten aanleunen; doch, in zijne verwachting te leur gesteld, vindt men thans in de brusselsche dagbladen vermeld, dat hem in het geheel geene aanbieding is gedaan, dewijl anders, zoo het heet, de openbare meening het denken mogt, dat hij in het beslissend oogenblik teruggeweken was.

— Dezelfde bladen vermelden voorts, dat de heeren *Dujardin* en *Fallen* eergisteren naar Londen zijn vertrokken, om er de onderhandelingen over de schuld na te gaan.

— De commissie te Brussel, die belast was met de regeling van het nationaal feestmaal, waarop de vertegenwoordigers van Limburg en Luxemburg moesten onthaald worden, bij dierzelver komst te Brussel, om het adres der staten tegen de 24 artikelen aan vorst *Leopold* aan te bieden, en over welk feest reeds veel te doen is geweest, heeft thans besloten, dat hetzelfde geen voortgang zou hebben, aangezien de adressen reeds elders waren aangeboden, en de provinciale commissien derhalve niet te Brussel zouden komen.

JULIJ-FREESTEN.

De groote feestdagen voor het nieuwere Frankrijk zijn rustig voorbijgegaan; ondanks er waarschijnlijk door sommigen nieuwe aanslagen ontworpen, door anderen mischien wel gewenscht, maar daarom niet door het bestuur niet vermoed werden. Immers het is niet, als in vroegere jaren de juli-dagen met bloed bevekt werden, dat men nu heeft afgezien van wapenshowingen of andere openbare plechtigheden; maar veelmeer, omdat het met de staatkunde

van *Lodewijk Philips* meer schijnt overeen te komen, om allengskens het gewigtige van die herinnering oogenschijnlijk kleiner en kleiner te maken, tot dat deze feestviering, tot de meer alledaagsche overgaande, met onverschilligheid bejegend worde, en ten laatste in vergetelheid wegriake. Dit jaar heeft het echter niet ontbroken aan die soort van plechtigheden welke, ofschoon jaarlijks terugkeerende, geen hinder kunnen toebrengen aan de nieuwe dynastie, door het weder voor den geest halen van den oorsprong van het bezit des troons; de gewoonte slijt toch zoo wel gevoeligheid in het staatkundige als in het dagelijksche leven af. Men voege hier dan bij, dat zoo *Lodewijk Philips*, ondanks al zijn beroep op de volkstem, in het belang der binnenlandsche rust, er naar tracht om het geduriglijk oprakelen der voorvallen van 1830 te belemmeren, hij er niet minder op ait is, om zoo veel doenlijk, de manier van troonsbeklimming te doen vergeten bij de buitenlandsche mogendheden; en dat hij, door alle mogelijke verstandige toebereiding der tegenstrijdige beginselen te bevorderen, zich meer en meer tracht te vestigen in zijne nieuwe waardigheid, en zich den scepter toegekend te zien ook voor zijne nazaaten. Intusschen is de koning der Franschen genoegzaam bekend met den geest der Natie, dan dat hij niet elke gelegenheid zoude waarnemen om de gevolgen der juli-omwenteling breed uit te laten meten, en de vrijheid van Frankrijk en deszelfs voorspoed als gevolgen zijner toewijding te doen voorkomen. Het is daarom, dat als het hoofd van den Franschen staat Ancona bezet, of het kasteel van Antwerpen ons door overmagt ontveldigt, zulks breedelijk wordt uitgevent, als wapenfeiten die getuigen van de Fransche vrijheid; ofschoon het genoegzaam bekend is, dat een en ander geschied is, omdat men daardoor het middel meende gevonden te hebben, om de gloriezucht eener woelzieke bevolking te bevredigen; en daarmede de uitbarsting van eenen algemeenen oorlog te voorkomen; terwijl men met reden mag onderstellen, dat de bevriendheid der groote mogendheden van Europa met Frankrijk, ondanks het beginsel der legitimiteit, wel gekocht zal zijn door menige inwilliging van de zijde van Frankrijk. Toegegeven dat het eene swaard het andere heeft in de schede gehouden; en dat de absolutistische propaganda teruggedrukt heeft voor de revolutionaire, het zal altijd waar blijven, dat de revolutie van 1830 in bruikbare resultaten die van 1789 heeft overtroffen; maar tevens dat, zonder het wijs beleid van *Lodewijk Philips*, de revolutie van 1830 eigenlijk niets dan de voortzetting der vroegere zoude geworden zijn. Daarvan mogen de herhaalde aanslagen van republieken en royalisten getuigen; ja zelfs de Straatsburger aanslag: als bewijzen wat vulkanische stoffen Frankrijk heeft uitgebraakt in den laatsten tijd. Als dan de *Moniteur* een vrij overdreven en opgesmukt vertoog mededeelt van de weldadige gevolgen der juli-omwenteling waarin echter veel waarheid ligt opgesloten, dan verliesse men niet uit het oog, hoe weinig dat breed verhaal strookt met de vereenwoordigde feestviering der juli-dagen, en dan zal men waarschijnlijk het gevoelen deelen, dat de juli-dagen gevierd worden omdat zulks gewild is, en om den volke te behagen, maar dat men inderdaad die feestviering heeft wenschen achter te laten, als zulks kon geschieden, niet uit onopzettelijkheid, of om zijnen oorsprong te vergeeten, maar om de binnenlandsche geene nieuw zaad van oproer te strooijen, en buitenslands, om de nog altijd gapende kloof tusschen het oostelijk en westelijk Europa te sluiten.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

GRIEKENLAND. — Door den franschen geleerde en oudheidkundige, den heer *RAOUL ROCHETTE*, die zich thans op eene wetenschappelijke reis in *Griekenland* bevindt, zijn, onder dagteekening van den 27sten Mei, uit *Athene*, aan den minister voor het openbaar onderwijs te *Parijs*, reeds eenige berigten omtrent zijne navorschingen medegedeeld, die de liefhebbers der Grieksche oudheidkunde voorzeker belang zullen inboezemen. Te *Syra* opgehouden, ontdekte de fransche geleerde op dit, door de Ouden weinig geacht en eerst in den lateren tijd, om zijne ligging, bezocht eiland, een aantal antieke marmeren lijkgesteenten, met opschriften en basreliefs versierd, alsmede overblijfselen van oude opschriften, met Attische letteren, op de rots zelve gegrift, waarop de stad gebouwd is, en welke het der moeite waard zou zijn verder na te sporen. Te *Athene* vond hij, door de zorg van het grieksch gouvernement, al de toegangen tot den *Akropolis* opgeruimd en de *Propyleen* van de barbaarsche stichtingen die dezelve ontsierden bevrijd; een aantal bouwfragmenten der *Propyleen*, her- en derwaarts verstrooid, of als materialen voor de turksche fortificaties gebruikt, waren op derzelver vroegere plaats gebragt, zoodat men hopen mogt de *Propyleen* weldra in vorigen stand hersteld te zien. Onder de nieuwe overblijfselen van oude monumenten, door de opruiming en wederopbouw te voorschijn gekomen, behoort de tempel der ongevleete Overwinning, met zijne vier kolommen en dubbele voorgevels, een gedenkstuk uit de eeuw van *Perikles*. Aan dit gebouw zal weldra niets ontbreken dan de vier fragmenten van den fries, door lord *Elgin* naar *Engeland* gezonden en welke men door pleister-afgietsels zal zien te vervangen. De heer *Raoul Rochette* heeft dien tempel met alle naauwkeurigheid doen afteekenen, een pleisterafgietsel der onlangs gevonden basreliefs bekomen en op zijne kosten het jonische kapiteel met het voetstuk in pleister doen overbrengen; een en ander ten geschenke voor de *Parissche* school van schoone kunsten bestemd. Zijn voornemen was, om ook het kapiteel en den basis van jonische orde van het binnenportaal der *Propyleen*, alsmede de beide jonische kapiteelen van den *Erechtheion* in pleister te doen afgieten, als zoo vele proeven van de

besten smaak der Grieksche bouworde. Verder zegt de heer RAOUL ROCHETTE, dat hij zich in staat gesteld ziet, bij den tegenwoordigen toestand der Propyleën, met den tempel der ongevleugelde Overwinning vóór den linker vleugel, en de Pinakothek aan den rechter vleugel, aan welk laatst gebouw slechts de bovendeckking ontbreekt, om dit prachtig voorportaal van den Akropolis, in zijn geheel en in de bijzonderheden, op eene wijze op te nemen die al het vorige verre achter zich laat. Hetzelfde kon gezegd worden van den Erechtheion, die, thans bijna geheel van het puin, enz. opgeruimd, zich in een staat bevond, zooals geen der vroegere bouw- en oudheidkundigen dat gebouw aanschouwd hadden; met de opnemng daarvan, zou de heer RAOUL ROCHETTE zich later bezig houden. Aan het Parthenon had het grieksch gouvernement ook zijne zorgen in de laatste jaren besteed; maar ongelukkigerwijs was daaraan het verlies niet meer te herstellen van lord Elgin's roofzucht, met de wegvoering naar Engeland van het beeldhouwwerk van het fronton en den fries. Om zoo veel mogelijk dit verlies te vergoeden, had men onder het puin van den grond en van den toegang tot het Parthenon doen graven en was men gelukkig genoeg geweest, om nog vier fragmenten van den fries te vinden, die, sedert lang in den grond begraven, onbeschadigd waren gebleven en uitstekend fraai waren; ook deze werden afgeteekend, en afdruksels in pleister van dezelve zouden naar Parijs worden gezonden. Eindelijk meldt de heer RAOUL ROCHETTE dat men bij eene uitgraving in het vorig jaar, aan den zuidoosthoek van den voornaamsten gevel des Parthenons, ter diepte van omtrent 12 voet, fragmenten gevonden heeft van den euden MINERVA-tempel die door de Perzen verbrand werd, welke overblijfselen de fransche oudheidkundige dacht, dat door de Grieken zelven, bij de herbouwing van het Parthenon, als nietswaardig zouden begraven zijn geworden. Deze oude fragmenten konden thans echter strekken als zoo vele kostbare proeven en bewijsstukken voor de geschiedenis der kunst bij de Ouden.

FRANKRIJK. — Dezer dagen is te Straatsburg, waar hij zich op eene rondreis als inspecteur-generaal der studien bevond, in zijn 64ste jaar overleden de heer FR. CUVIER, broeder van den grooten natuurkundige van dien naam. Zijn arbeid in het vak der natuurlijke historie had hem tot het lidmaatschap van de Akademie van wetenschappen doen benoemen; bovendien was hij bewaarder van het kabinet van vergelijkende ontleedkunde tot den Jardin des plantes behoorende. Hij overleed, even als zijn broeder, aan eene ruggeziekte; om zijne verdiensten en bijzondere hoedanigheden, wordt hij algemeen betreurd. — Op het rapport van den minister voor het openbaar onderwijs is bij het Museum van natuurlijke historie te Parijs een leerstoel van toegepaste natuurkunde opgericht geworden en is gelijk tot hoogleraar daarbij benoemd de heer BRONN, tegenwoordige president van de Akademie van wetenschappen. — De Akademie van zede- en staatkundige wetenschappen heeft in hare zitting van den 26sten aan den heer BLANQUI de zending opgedragen om Garsia te doorloopen en een verslag over den zedelijken toestand op het eiland, denzelfden landbouw en nijverheid, op te maken. — Te Parijs heeft men dezer dagen de acht kolossale beelden, die mede tot versiering van het plein van LOPAWUX XV strekken, van derzelver houten bekledsels ontdaan. Deze beelden stellen, onder de gedaante van zittende vrouwenbeelden, met torans bekroond, de voornaamste steden van Frankrijk voor; als: Lyon, Marseille, Bordeaux, Nantes, Brest, Rouaan, Rijsel en Straatsburg; bij elk beeld zijn de zinnebeelden gevoegd, die meer of min duidelijk het eigenaardig kenmerk der voorgestelde steden dragen; zoo erkent men Lyon aan zijne beide rivieren; Straatsburg, aan de fiere houding, waarbenede de stedemaagd den sleutel van Frankrijk in de hand houdt. Ook het houten bekledsels van het veststuk der op hetzelfde plein prijkende obelisk is weggenomen, terwijl men aan de voltooiing arbeid van de beide fontainen die mede tot deszelfs versiering moeten strekken.

GETROUWD:

A. F. J. INGEN-HOUSH,

Med. Doctor,

EN

M. A. B. BRONGEEST.

OOSTERHOUT,
den 2. Augustus 1838.

Benige Kennisgeving.

* * * Heden overleed alhier Vrouwe HELENA JOHANNA PETRONELLA VAN TROJEN, geliefde Echtgenoot van

F. FLAMENG,

Med. Doct. R. der O. van den N. L. en Chir. Maj.

OUDEBOSCH,

3. Augustus 1838.

Benige Kennisgeving.

* * * Eene JEFVROUW van fatsoenlijken Stand, van beste Getuisschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst in een MODE- of MANUFACTUREN-WINKEL, in welk vak zij werkzaam is geweest. Brieven franco, aan het adres der Uitgevers dezer, onder Letter J.

175ste Koninklijke Nederlandsche Loterij

Bij MOEREL en COMP., Splitters der Kon. Ned. Loterij, te Breda, alwaar in de afgeloopene 174^e Loterij zijn getrokken de kapitale prijzen van f 25,000, f 20,000, f 15,000, en eenige van f 1000, zijn weder te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, Prijs-Courant.

VERKOOP TE OUDENBOSCH.

Donderdag den 16. Augustus zal men provisioneel en Donderdag den 30. Augustus 1838 zal men finaal te Oudenbosch, des avonds ten 6 ure, publiek Verkoopen:

De kapitale BIERBROUWERIJ, genaamd **HET ANKER**, een PAKHUIS met twee ZOLDERS, met MOUTERIJEN AGHTERHUIS, eene kapitale SCHUUR met STALLING en een HEEREN-HUIS, met drie Beneden- en twee Boven-Kamers, Kelder, Keuken, Zolder, Regen- en Welpomp, TUIN, en vrijen Achteruitgang. Alle panden bij het Kadaster bekend sectie D., n°. 84.

Inmiddels uit de hand te Koop en te bevragen bij den Notaris J. J. VAN BREDA, te Oudenbosch.

* * De Centrale Directie van het Eiland Walcheren, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, op Donderdag den 16. Augustus 1838 staande, in tegenwoordigheid van den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, in de Provincie Zeeland, in het Lokaal der Directie in de Abdij te Middelburg, des voormiddags ten 11 ure, publiek presenteren aan te Besteden, de LEVERANTIE van DIJKS-MATERIALEN, benoodigd voor den aanstaanden Winter en het Dienstjaar 1838, bestaande in:

Draghout, Mastboomen, IJzer, Wormnagels, Hollandsch Rijs, Haringband, Walchersche Staken, Brabandsch Rijs, Gaarden en Staken, Droogniet, Tafelbazalten, Doornische, Vilverdsche en Britsche.

Zullende de Konditien ocht dagen te yoren ter lezing liggen ter Griffie van voornoemde Directie, en nadere informatie te bekomen zijn bij den Oppers-Comptes S. ROELSE, te Middelburg.

MIDDELBURG, den 19. Julij 1838.

VERKOOPING VAN BOEKEN, ENZ., ENZ.

Op Maandag den 20. Augustus 1838 en tien volgende dagen, (uitgezonderd Zondag) zal de Notaris M. BAX, te Bergen-op-Zoom, publiek Verkoopen:

Eene zeer belangrijke verzameling omvattende wel geconditioneerde BOEKEN, in verschillende Talen, over onderscheiden vakken van Geleerdheid, Kunst en Smaak, waaronder voornamely en kostbare Werken, als: Goets superbe Aard- en Hemel-Globen (54 duim Diameter), Atlas, Kaarten, Schilderijen, Prenten, Teekeningen, Horens, Bieren op Lignor en verdere natuurlijke Zeldzaamheden, treffelijk en fraai; te zamen circa 4000 Nummers op de verspreide Catalogussen uitmakende, — alles nagelaten door en Verkocht zullende worden ten Stenhuize van den Heer J. G. VAN KUIJK KOUDESLIJN, te Bergen-op-Zoom, elke dag 10 Nummers en invoege als op dezelve Catalogussen vermeld.

Hetgeen dagelijks wordt verkocht, is des morgens een uur voor de Verkoopng te zien.

De Commissien kunnen den Boekhandelaar F. P. STARK, te Breda, bij wien de Catalogussen zijn gedrukt, mits franco, opgedragen worden.

STOOMBOOTEN WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Varende in het Beurt-veer tussehen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vooz mard.

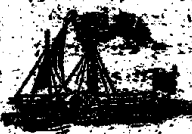
Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE.

alle dagen 's morgens ten 7 ure, en

Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN,

alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Zullende dadelijk bij aankomst te Rotterdam eene zeer gechikte DILIGENCE gereed zijn, om de Passagiers naar 's Hage te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure te 's Hage bij J. STAAS, op de Bierkade, zal afrijden eene DILIGENCE, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te Rotterdam te komen.

PRINSES MARIANNE.

Van MIDDELBURG naar ROTTERDAM,

3. Augustus 1838.

Van MIDDELBURG. Van ROTTERDAM.

4 Dingsdag 7, 's morg. 5 uur.	Weensdag 8, 's morg. 5 1/2 uur.
5 Vrijdag 10, " 6 "	Zaterdag 11, " 6 1/2 "
6 Zondag 12, " 3 1/2 "	Maandag 13, " 4 "

NB. De overtocht op de met een + gemerkte Aftaktdagen is, wegens Strooms-tegenstand, van latere datur dan op de overige.